

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

สังคมไทยในปัจจุบัน มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วทำให้ในปัจจุบันมีการหลั่งไหลทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี แบบแผนความประพฤติ อุปนิสัย ค่านิยม ตลอดจนทัศนคติ ความคิดเห็นต่างๆ จากโลกตะวันตกเข้าสู่ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง เป็นเหตุให้รูปแบบของสังคมไทยมีการปรับเปลี่ยน เพื่อรับกับสิ่งใหม่ๆ ที่เข้ามา จากการหลั่งไหลของวัฒนธรรมตะวันตกทำให้เกิดปัญหาสังคมสำคัญอย่างหนึ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น โดยในอดีตสังคมไทยมีความเชื่อว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ต้องปกปิด โดยเฉพาะเด็ก ไม่ควรรู้และสนใจเรื่องเพศ หญิงชายไม่ควรแตะเนื้อต้องตัวกัน หากใครมีเพศสัมพันธ์ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ หรือก่อนการแต่งงานจะถูกสังคมหรือบุคคลรอบข้างประณามและไม่ยอมรับ ซึ่งแตกต่างจากสังคมตะวันตก ถือว่าเรื่องเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องธรรมชาติ ไม่ใช่เรื่องที่จะต้องปกปิดไม่ให้เกิดวัยรุ่นรับรู้จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมดังกล่าว ได้ส่งผลต่อทัศนคติของเด็กวัยรุ่น เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ ในวัยเรียนว่าเป็นเรื่องธรรมดา เป็นเรื่องธรรมชาติ และเป็นเรื่องส่วนตัว ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากตัวของเด็กวัยรุ่นเองขาดความรู้ และประสบการณ์ในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ขาดความรู้เรื่องความแตกต่างระหว่างเพศ ทำให้เข้าใจผิดคิดว่า การทดลองมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เป็นการทดสอบว่าสามารถเป็นข้อผูกมัดให้เกิดการแต่งงานและการใช้ชีวิตร่วมกันได้ (คันสนีย์ นิโรจน์, 2545, หน้า 34) ซึ่งเกิดจากโลกยุคข้อมูลข่าวสารและค่านิยมทางสังคมที่ถูกถ่ายทอดอย่างรวดเร็วสื่อผ่านอินเทอร์เน็ต ที่มีอยู่อย่างมากมายเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ รวมทั้งสื่ออื่นๆ เช่น สิ่งพิมพ์ ซีดี เทปวิดีโอ คลิปวิดีโอ ภาพยนตร์ลามก ล้วนเป็นสิ่งที่หาได้ไม่ยาก โลกยุคของข้อมูลข่าวสารจึงเปรียบเสมือนเป็นดาบสองคม ขึ้นอยู่กับความรู้ ความเข้าใจ และวิจารณญาณของผู้รับข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญ ประกอบกับสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มีเวลาในการดูแลให้คำปรึกษาบุตรหลานน้อยลงจึงเป็นสาเหตุให้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นปัญหาที่สำคัญมากขึ้น (อเนก อารีพรรค, 2548, หน้า 45)

การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยนำไปสู่การตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อมและการติดเชื้อติดต่อทางเพศสัมพันธ์กำลังเป็นปัญหาทางสังคม และปัญหาสาธารณสุขมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจ หลายประการ เช่น ประการแรกคือโอกาสการมีเพศสัมพันธ์ จากข้อมูลจากโครงการ

Child Watch ในปี 2551 พบว่าสาเหตุที่ทำให้เยาวชนมีเพศสัมพันธ์คือร้อยละ 64.6 มาจากความรักและร้อยละ 46.4 มาจากความใกล้ชิด ร้อยละ 89.8 ของการมีเพศสัมพันธ์ มีกับแฟนที่ (เขาหรือเธอ) รัก แต่ที่น่าสนใจคือการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับการแต่งงานเป็นคนละเรื่องกัน ข้อมูลจากกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (UNFPA) เมื่อปี 2551 พบว่าผู้ชายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุ 17.1 ปี แต่แต่งงานอายุ 26 ปี ขณะที่ผู้หญิงมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุ 18.2 ปี แต่แต่งงาน 23.5 ปี ประการที่สอง คือ การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ข้อมูลจากเอแบคโพลล์ เมื่อปี 2553 พบว่าเยาวชนไทยร้อยละ 65 ไม่รู้วิธีการคุมกำเนิด และร้อยละ 64 ไม่รู้วิธีการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยที่มีเพียงร้อยละ 21.1 ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง ร้อยละ 58.8 ใช้บางครั้งและร้อยละ 20.1 ไม่เคยใช้เลย ขณะที่ภายหลังจากมีเพศสัมพันธ์ วัยรุ่นชายร้อยละ 94.6 และวัยรุ่นหญิงร้อยละ 96.9 เชื่อว่าตัวเองจะไม่ติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (Child Watch, 2553, p 23) ซึ่งหมายถึงวัยรุ่นกำลังมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย แต่พวกเขาอาจกำลังคิดว่าเรื่องการจัดกรรม การติดเชื้อ ฯลฯ เป็นเรื่องไกลตัว เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้กับ"คนอื่น" แต่ไม่ใช่ "ตัวเอง" ซึ่งการคิดเช่นนี้จะนำไปสู่การไม่เตรียมการเรื่องความปลอดภัย และอาจส่งผลต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์และการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ ประการที่สามผลกระทบจากเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย จากข้อมูลจากสำนักกระบวนวิชาเมื่อปี 2551 และปี 2552 พบว่า จำนวนผู้ติดเชื้อเอชไอวีร้อยละ 8.6 เป็นวัยรุ่นอายุ 15-24 ปี และนักเรียนมีแนวโน้มป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 4.53 ในปี 2546 เป็นร้อยละ 11.88 ในปี 2551 ขณะที่กลุ่มอื่นๆ มีแนวโน้มการติดเชื้อลดลง (สำนักกระบวนวิชา, 2552, หน้า 8) ส่วนเรื่องการจัดกรรมเมื่อไม่พร้อมส่งผลให้เกิดปัญหาการสาธารณสุขที่สำคัญตามมาคือ อัตรามารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี คลอดบุตร เพิ่มจำนวนมากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2550 - 2552 ประเทศไทยมีอัตรามารดาคลอดบุตรอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.82, 12.76, 14.70, ตามลำดับ จังหวัดนครสวรรค์เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีอัตรามารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี คลอดบุตร มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2548 - 2552 เท่ากับร้อยละ 8.85 , 10.37, 12.78, 19.12 , 20.70 ตามลำดับโดยเป้าหมายของกระทรวงสาธารณสุขกำหนดอัตรามารดาคลอดบุตรอายุต่ำกว่า 20 ปี ไม่เกินร้อยละ 10 ต่อจำนวนการคลอด 100 ครั้ง (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์, 2552, หน้า 58) อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ อำเภอหนึ่งที่มีปัญหาอัตรามารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี คลอดบุตรเกินเป้าหมายที่กำหนด โดยในปี พ.ศ. 2552 มีอัตรามารดาคลอดบุตรอายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 20.7 ซึ่งเกินเป้าหมายที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ นอกจากนี้ยังเป็นอำเภอที่มีโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนบรรพตพิสัยพิทยาคม โรงเรียนหนองกรดพิทยาคมและโรงเรียนรัฐราษฎร์อนุสรณ์ ซึ่ง

ในปีการศึกษา 2550 – 2552 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ประสบปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียนจำนวน 8 ราย โดยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 ราย ซึ่งจะเห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นกลุ่มนักเรียนที่ประสบปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากเป็นนักเรียนที่อยู่ในวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งเป็นวัยที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากกว่าวัยอื่นๆ เนื่องจากเป็นวัยที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต้องการความเป็นอิสระปราศจากการควบคุมของผู้ใหญ่

สำหรับปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าสาเหตุเกิดเนื่องจาก

1. ด้านผู้ปกครองพบว่า การขาดความเอาใจใส่ของพ่อแม่ผู้ปกครอง ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือการไม่มีเวลา หรือไม่มีความรู้ที่สอนเรื่องเพศศึกษาของพ่อแม่ ตลอดจนพ่อแม่ในปัจจุบันนิยมชดเชยภาวะขาดความรักให้ลูกด้วยเงิน สิ่งของ เกิดจากความเห็นห่างกันในครอบครัว พ่อแม่ไม่มีเวลาโอบกอดลูก สามีภรรยาไม่มีเวลาให้กัน ลูกหลานไม่ใกล้ชิดญาติผู้ใหญ่ต่างคนต่างไป เกิดความเหงา เมื่อไม่มีเวลาให้กัน ไม่ได้ปรึกษาหารือ แก้ไขปัญหา ก็จะหาสิ่งชดเชยให้แทนเป็นเงินหรือสิ่งของที่ไม่สามารถเติมเต็มความรู้สึกทางจิตใจได้ เมื่อเกิดปัญหาที่ขาดที่พึ่งทางใจ ขาดความรัก ไม่รู้จักรักตัวเอง จึงทำตัวโดดเดี่ยวในทางที่ไม่ดี

2. ด้านเด็กนักเรียน เนื่องจากค่านิยมทางเพศที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเกิดจากโลกยุคข้อมูลข่าวสารและค่านิยมทางสังคมที่ถูกถ่ายทอดอย่างรวดเร็วผ่านอินเทอร์เน็ต ที่มีอยู่อย่างมากมาย เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ รวมทั้งสื่ออื่นๆ เช่น สิ่งพิมพ์ ซีดี เทปวิดีโอ คลิปวิดีโอ ภาพยนตร์ลามก ล้วนเป็นสิ่งที่หาดูได้ไม่ยาก โลกยุคของข้อมูลข่าวสารประกอบกับการขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา

3. ด้านวิธีการสอนเรื่องเพศศึกษา พบว่ารูปแบบการสอนเรื่องเพศศึกษาในปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงของชีวิต ตลอดจนไม่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงในชีวิต โดยจะเป็นการสอนเรื่องเพศในลักษณะ "ปิดหูปิดตา" เยาวชนให้ขาดข้อมูลเรื่องเพศ วิถีทางเพศ เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย และเข้าไม่ถึงอุปกรณ์การป้องกันเนื่องจากเกรงว่าจะเป็นการ "ซีโฟรงให้กระรอก" และหรือขัดต่อ "วัฒนธรรมอันดี"

เพศศึกษารอบด้าน (Comprehensive Sexuality Education) เป็นทางเลือกหนึ่งในการแก้ปัญหาเรื่องเพศศึกษา ซึ่งมีแนวคิดว่าคุณเราจะตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้แก่ตนเองเสมอ หากเราสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ครบและรอบด้าน ดังนั้นเพศศึกษารอบด้าน คือ การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้องอย่างเพียงพอ ส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้ตนเอง เรียนรู้ที่จะสร้างและรักษา

ความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ และเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคม โดยมีสุขภาพทางเพศและคุณภาพชีวิตที่ดี และสามารถคิด วิเคราะห์ เท่าทัน สามารถเผชิญจัดการการดำเนินชีวิตอย่างรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งครอบคลุมเกี่ยวกับเรื่อง 1. การพัฒนาการของมนุษย์ (Human Development) การเปลี่ยนแปลงทางสรีระเมื่อเข้าวัยหนุ่มสาว พัฒนาการทางเพศ การสืบพันธุ์ ภาพลักษณ์ต่อร่างกาย (Body image) ตัวตนทางเพศและรสนิยมทางเพศ 2. สัมพันธภาพ (Relationships) ในมิติของครอบครัว เพื่อน การคบเพื่อนต่างเพศ ความรัก 3. ทักษะจำเป็นในการดำเนินชีวิต (Personal Skills) เพราะความรู้และข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถรับมือกับเหตุการณ์และแรงกดดันต่างๆที่ประสบในชีวิตจริง เพศศึกษาอบด้านจะช่วยพัฒนาให้นักเรียนเกิดกระบวนการวิเคราะห์และทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต ได้แก่ การให้คุณค่ากับสิ่งต่างๆ การสื่อสาร การรับฟัง การแลกเปลี่ยนความรู้สึกรู้สึกนึกคิดที่สอดคล้องหรือแตกต่างกัน การตัดสินใจ การต่อรอง การจัดการกับแรงกดดันจากเพื่อนและสิ่งแวดล้อม การแสวงหาคำแนะนำและความช่วยเหลือ การจำแนกแยกแยะข้อมูล เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้องออกจากข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง 4. พฤติกรรมทางเพศ (Sexual Behavior) ตามวัย การเรียนรู้อารมณ์ทางเพศ การจัดการทางอารมณ์ การช่วยตัวเอง การแสดงออกทางเพศ การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ 5. สุขภาพทางเพศ (Sexual Health) เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์จากความสัมพันธ์ทางเพศ เพศศึกษาอบด้านจะให้ความรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย วิธีการคุมกำเนิด การทำแท้ง การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ การล่วงละเมิดทางเพศ ความรุนแรงทางเพศ และอนาถาจารกรรม 6. สังคมและวัฒนธรรม (Society and Culture) เพศศึกษาอบด้านจะสอนให้เรียนรู้และการแสดงออกในเรื่องเพศของบุคคล โดยคำนึงถึงบริบทของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งจะเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้นักเรียนเข้าใจบทบาททางเพศ เรื่องเพศในบริบทของสังคม วัฒนธรรม

จะเห็นได้ว่าเพศศึกษาอบด้านเกี่ยวข้องโดยตรงกับนักเรียนในสถานศึกษา เป็นแนวทางการแก้ปัญหาการสอนเพศศึกษาในสังคมไทยแบบดั้งเดิม ซึ่งเป็นผลมาจากความเข้าใจของคนส่วนใหญ่ในสังคมไทยแบบดั้งเดิม ที่เห็นว่าเรื่องเพศศึกษา เป็นเรื่องต้องห้าม น่ารังเกียจ ไม่ควรพูดถึง และมักจะปล่อยให้เป็นการเรียนรู้กันเองในกลุ่มนักเรียนด้วยกันเอง ทำให้ได้รับความรู้ที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง เกิดความเชื่อ และปฏิบัติตนอย่างผิดพลาด เป็นอันตรายต่อตนเอง และบุคคลใกล้ชิด ดังนั้นการให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องเพศศึกษาอบด้าน เพื่อพัฒนาตนเองให้เกิดสุขภาวะทางเพศที่ดี และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต กระทรวงศึกษาธิการตระหนักในความจำเป็นและเห็นความสำคัญของการสอนเพศศึกษาอบด้าน จึงได้กำหนดนโยบายให้มีการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาอบด้านทุกชั้นเรียน เน้นให้จัดการเรียนรู้เพศศึกษาอบด้านเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา

สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาส่งเสริมให้นักเรียนให้เข้าใจเรื่องเพศ ใช้ชีวิตทางเพศอย่างปลอดภัย และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะทางเพศ จากเหตุผลดังกล่าวจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องจัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน โดยเน้นพัฒนาการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ปลูกฝังความเชื่อ เจตคติที่ดี และมีทักษะที่จำเป็นต่อการตัดสินใจดำเนินชีวิต ที่งดงาม เหมาะสมกับวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทย ซึ่งครูผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนรู้เพศศึกษารอบด้านอย่างมีประสิทธิภาพ แต่การสอนเพศศึกษาเป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่เกี่ยวกับค่านิยมและทัศนคติของผู้สอน กระบวนการเรียนรู้ บรรยากาศการเรียนรู้ โดยเฉพาะสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน

จากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างมากในวงการศึกษา จึงมีการนำสื่อการสอนมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งซึ่งช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เพราะสื่อการสอนสามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ในเวลาจำกัด (พัลลภ พิริยะสุรวงศ์, 2539, หน้า 44-49) โดยปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มาใช้เป็นส่วนประกอบการเรียนการสอน โดยเฉพาะสื่อการเรียนการสอนชนิดบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ประกอบการเรียนการสอน ซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากเนื่องจากสามารถผสมรูปแบบสื่อหลายๆ อย่างเข้าไว้ด้วยกัน มีการนำเสนอทั้งข้อความ รูปภาพ เสียง ประกอบและภาพเคลื่อนไหว วิดิทัศน์ ซึ่งก่อให้เกิดการรับรู้ที่หลากหลายต่อกลุ่มเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นการได้เห็น การได้ยิน หรือแม้กระทั่งความสามารถในการปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกับสื่อ ซึ่งสอดคล้องกับ ถนนอมพร เลหาจรัสแสง (2541, หน้า 3 - 4) ที่กล่าวว่า การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของผู้สอนและในขณะเดียวกันก็ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการพัฒนากระบวนการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผลดีที่สุด คือ การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยบทบาทของครูจะเปลี่ยนจากผู้สอนมาเป็นผู้ชี้แนะแนวทาง คอยให้คำปรึกษาช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหา จัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ได้รู้จักพัฒนาความคิด เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจและความต้องการของผู้เรียนเอง นอกจากนี้ในด้านประโยชน์ของบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้นั้น กิดานันท์ มลิทอง (2543, หน้า 198) ได้สรุปคุณค่าของบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ ไว้ว่า บทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้จะช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจ

ในการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน การใช้สีภาพ เกม ภาพการเคลื่อนไหว วิดีทัศน์ ตลอดจนเสียงดนตรีจะเป็นการเพิ่มความเหมือนจริงและสร้างความเข้าใจแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความอยากเรียนรู้ในการทำกิจกรรมต่างๆ ในบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

จากเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นนักวิชาการด้านสาธารณสุข จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อใช้เป็นสื่อในการสอนเรื่องเพศศึกษารอบด้าน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มความรู้อย่างเข้าใจเรื่องเพศศึกษารอบด้านแก่นักเรียน พัฒนานักเรียนให้มีสุขภาพะทางเพศที่ดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้ชีวิตทางเพศอย่างปลอดภัย และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะทางเพศในอนาคตต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

จุดมุ่งหมายของการวิจัย มีดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อทดลองใช้บทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจในการใช้งานบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ความสำคัญของการวิจัย

ความสำคัญของการวิจัย มีดังนี้

1. ได้บทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้านที่ผ่านการหาประสิทธิภาพ สำหรับให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีความรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้านเพิ่มมากขึ้น
2. ใช้เป็นสื่อการสอนเรื่องเพศศึกษารอบด้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตในแต่ละขั้นตอนออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านแหล่งข้อมูล และด้านตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ด้านเนื้อหา

ขั้นตอนในการสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาประกอบด้วย

- บทที่ 1 แดกเนื้อสาว
- บทที่ 2 เข้าวัยหนุ่ม
- บทที่ 3 รู้เพศศึกษารอบด้าน

ด้านแหล่งข้อมูล

ด้านแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเรื่องเพศศึกษา จำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีความรู้และความเชี่ยวชาญในการสอนเพศศึกษา โดยมีประสบการณ์ในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนามัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ จำนวน 2 ท่าน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการจัดทำสื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ ไม่น้อยกว่า 5 ปี
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบรพตพิสัยพิทยาคม อำเภอบรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 3 คน จำแนกเป็น เก่ง ปานกลาง อ่อน ซึ่งให้ครูประจำวิชาสุขศึกษาเป็นผู้จำแนก โดยพิจารณาจากระดับผลการเรียนวิชาสุขศึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษา ภาพ อักษร สี และเวลา

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบรพตพิสัยพิทยาคม อำเภอบรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 9 คน จำแนกเป็น เก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 3 คน ซึ่งให้ครูประจำวิชาสุขศึกษาเป็นผู้จำแนก โดยพิจารณาจากระดับผลการเรียนวิชา สุขศึกษาเพื่อหาประสิทธิภาพแบบ 1 : 3

5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบรพตพิสัยพิทยาคม ตำบลหนองกรด อำเภอ บรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 30 คน จำแนกเป็น เก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 10 คน ซึ่งให้ครูประจำวิชาสุขศึกษาเป็นผู้จำแนก โดยพิจารณาจากระดับ ผลการเรียนวิชาสุขศึกษาเพื่อหาประสิทธิภาพแบบ 1 : 10

ด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. คุณภาพด้านสื่อของบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็น

2. คุณภาพด้านเนื้อหาของบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็น

3. ประสิทธิภาพของบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ขั้นที่ 2 การทดลองใช้บทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ด้านเนื้อหา

ขั้นตอนในการทดลองใช้บทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีขอบเขตด้านเนื้อหา คือ การศึกษาเปรียบเทียบความรู้เรื่อง เพศศึกษารอบด้าน และทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของ นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตำแหน่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนบรรพตพิสัยพิทยาคมอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 30 คน

ด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ การเรียนด้วยบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวแปรตาม คือ ความรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้านและทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

สมมุติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งสมมุติฐานของการวิจัยในชั้นทดลองใช้มัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้านมีความรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้านมีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขั้นที่ 3 การประเมินความพึงพอใจในการใช้บทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ด้านเนื้อหา

ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการใช้บทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน ในประเด็นความน่าสนใจ การแบ่งหัวข้อเนื้อหา การนำเสนอเนื้อหา ปริมาณของเนื้อหา สีสันทันและความสวยงามของหน้าจอ ตัวอักษร ภาพประกอบ ความเหมาะสมของปุ่มการใช้งาน เสียงเพลงประกอบ วีดิทัศน์ แบบทดสอบ ระยะเวลาในการศึกษาบทเรียน

ตำแหน่งข้อมูล

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนบรรพตพิสัยพิทยาคม อำเภอบรรพตพิสัย
จังหวัดนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 30 คน

ด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการใช้
มัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เพศศึกษารอบด้าน หมายถึง ความรู้เรื่องเพศศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของมนุษย์ การเปลี่ยนแปลงทางสรีระเมื่อเข้าวัยหนุ่มสาว พัฒนาการทางเพศ สัมพันธภาพในมิติของครอบครัว เพื่อน การคบเพื่อนต่างเพศ ความรัก ทักษะทางเพศจำเป็นในการดำเนินชีวิต พฤติกรรมทางเพศ และสุขภาพทางเพศ โดยผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาของบทเรียนไว้ 3 บทเรียน ดังนี้

- 1.1 แดกเนื้อสาว
- 1.2 เข้าวัยหนุ่ม
- 1.3 เรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน

2. บทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง บทเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์นำเสนอเนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสานสื่อหลายรูปแบบเข้าไว้ด้วยกัน ได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง วิดิทัศน์ เกม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อผู้เรียน

3. วิธีการสอนด้วยบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน หมายถึง การสอนเรื่องเพศศึกษารอบด้าน โดยผู้สอนใช้บทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ เป็นสื่อในการประกอบการเรียนการสอน

4. ประสิทธิภาพของบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน หมายถึง ความสามารถของบทเรียนมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษารอบด้าน ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สามารถทำแบบทดสอบระหว่างเรียนได้ถูกต้อง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของแบบทดสอบทั้งหมด

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้อง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของแบบทดสอบทั้งหมด

5. คุณภาพของมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ด้านเนื้อหา หมายถึง ความเหมาะสมในด้านเนื้อหาของมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ ได้แก่ วัตถุประสงค์กับเนื้อหา การจัดเรียงลำดับเนื้อหา ความทันสมัยของเนื้อหา การจัดแบ่งหมวดหมู่ของเนื้อหา เนื้อหาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ความสมบูรณ์ของเนื้อหา ภาพประกอบและวีดิโอสื่อสารความหมายได้ตรงกับเนื้อหา

6. คุณภาพของมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ด้านสื่อ หมายถึง ความเหมาะสมในด้านการออกแบบสื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ ได้แก่ การใช้สีพื้นหลัง ความเหมาะสมของลักษณะ ขนาด และสีของตัวอักษร กราฟิกหน้าจอ ภาพประกอบ วีดิโอและเกม รูปแบบของแบบทดสอบ วิธีการประเมินผล การแบ่งโครงสร้างของเนื้อหา และความสวยงามของบรรจุภัณฑ์

